

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

02 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Ion Arhiliuc și Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Gavriliță, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2013, în cauza penală în privința lui

Pascari Andrei Ion, născut la 27 august 1985, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. I. Neculce 12/1, ap. 33, moldovean, cetățean al Republicii Moldova

și

Pangalos Stanislav Vladimir, născut la 24 iulie 1987, domiciliat în mun. Chișinău, str. V. Lupu 46, ap. 4, grec, cetățean al Republicii Moldova.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. Instanța de fond din 21.03.2011 pînă la 20.06.2012;
2. Curtea de Apel Chișinău din 04.10.2012 pînă la 12.04.2013;
3. Curtea Supremă de Justiție din 24.07.2013 pînă la 02.10.2013.

Asupra recursului ordinar, Colegiul penal

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 20 iunie 2012, Pascari Andrei și Pangalos Stanislav au fost condamnați în baza art. 145 alin. (2) lit. b), i), j), g) Cod penal la 20 de ani închisoare fiecare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

S-a încasat în mod solidar de la Pascari Andrei și Pangalos Stanislav în beneficiul lui Cerneț Irina pensia alimentară pentru întreținerea fiicei minore Sandler Elizaveta, a.n. 2008, în mărime de 2000 lei, începînd cu luna septembrie 2010 - pînă la atingerea majoratului de către minoră, iar în rest, pretenția privind încasarea pensiei de întreținere a fost respinsă, ca neîntemeiată.

S-a încasat în mod solidar de la Pascari Andrei și Pangalos Stanislav în beneficiul lui Cerneț Irina cheltuieli de judecată în sumă de 7700 lei, cheltuieli pentru efectuarea analizei ADN în sumă de 10600 lei și prejudiciul moral în sumă de 400000 lei.

În rest, pretențiile din acțiunea civilă înaintată de Cerneț Irina au fost admise în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Pascari Andrei prin înțelegere prealabilă și în comun cu Pangalos Stanislav, cu scopul săvârșirii omorului din interes material, împărțind în prealabil rolurile și pregătind obiecte, folosite ulterior în calitate de armă, au organizat și săvârșit omorul lui Sandler Alexandru și Sandler Clara în următoarele circumstanțe.

Pascari Andrei și Pangalos Stanislav la 14.08.2010, în jurul orei 22.10, sub pretextul procurării unui aparat de fotografiat de model „Nikon D 90”, cu automobilul de model „Mitsubishi” cu n/î HN RP 999, au sosit pe bd. Moscovei 2, mun. Chișinău, unde în fața scării nr. 8 a blocului nominalizat erau așteptați de Sandler Alexandru, care la acel moment realiza aparate de fotografiat și calculatoare. Ulterior, toți trei au urcat la etajul 7 intrând în apartamentul nr. 185, în care locuia mama lui Sandler Al., Sandler Clara, a.n. 1946 și care se afla acasă. În continuarea acțiunilor criminale, Pascari Andrei și Pangalos Stanislav împreună cu Sandler Alexandru au intrat în odaia cea mare a apartamentului, unde curmînd rezistența care i-a opus-o Sandler Al., cu o deosebită cruzime i-au aplicat ultimului multiple lovituri cu cuțitul în regiunea cutiei toracice, feței și a gâtului, cauzîndu-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1761 vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în urma cărora victima a decedat.

Continuînd acțiunile sale criminale, în scopul ascunderii omorului lui Sandler Alexandru, inculpații Pascari Andrei și Pangalos Stanislav, cu o deosebită cruzime i-au aplicat lui Sandler Clara multiple lovituri cu cuțitul în regiunea gâtului, cauzîndu-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1762 vătămarilor corporale grave, periculoase pentru viață, în urma cărora victima a decedat.

3. Procurorul a atacat cu apel sentința primei instanțe, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care lui Pascari Andrei și Pangalos Stanislav recunoscute vinovați în baza art. 145 alin. (2) lit. b), i), j), g) Cod penal, să le fie stabilită pedeapsa sub formă de detențiune pe viață.

În motivarea apelului a invocat, că la stabilirea pedepsei inculpaților instanța de fond nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acestora, de circumstanțele cauzei care agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate vinovaților, astfel în opinia sa, pedeapsa aplicată inculpaților Pascari Andrei și Pangalos Stanislav este inechitabilă acțiunilor săvârșite.

3.1. Avocatul Pavel Zamfir în numele succesorului părților vătămate Cerneț Irina, a atacat cu apel sentința, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpaților Pascari Andrei și Pangalos Stanislav să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră - detențiune pe viață, pe motiv că instanța de fond la individualizarea pedepsei nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii ce a fost săvârșită cu o deosebită cruzime.

3.2. Avocatul Alexandru Bodnariuc în numele inculpatului Pascari Andrei, a contestat cu apel sentința primei instanțe, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care Pascari Andrei să fie achitat de comiterea infracțiunii imputate, din motivul că fapta nu a fost comisă de el.

În argumentarea cerințelor, a invocat că acuzarea nu a prezentat probe întru confirmarea vinovăției lui Pascari Andrei în comiterea infracțiunii, iar nevinovăția acestuia fiind dovedită prin declarațiile martorilor Samuil Raisa, Fedico Marina, Fedico Dmitrii.

3.3. Inculpatului Pascari Andrei a atacat cu apel sentința instanței de fond, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărîri de

achitare, pe motiv că probele administrate la dosar nu demonstrează vinovăția sa în comiterea infracțiunii imputate.

3.4. Avocații Iurie Gutium și Vladimir Curmeli în numele inculpatului Pangalos Stanislav, au atacat cu apel sentința menționată, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Pangalos Stanislav să fie achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. b), i), j), g) Cod penal, deoarece sentința este întemeiată pe presupuneri și contravine prevederilor art. 389 alin. (2) CPP, iar probele administrate la dosar nu dovedesc vinovăția ultimului în comiterea infracțiunii imputate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2013, au fost admise apelurile declarate de procuror, de avocații Vl. Curmeli și Iu. Gutium în numele inculpatului Pangalos Stanislav, de avocatul Al. Bodnariuc în numele inculpatului Andrei Pascari, de inculpatul Andrei Pascari și de avocatul P. Zamfir în numele succesorului părților vătămate Irina Cerneț, casată din alte motive, sentința instanței de fond, fiind dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

4.1. În acest sens, instanța de apel a reținut că la examinarea cauzei în instanța de fond au fost depistate erori procedurale, inclusiv:

➤ la 16.08.2011 demersul procurorului privind prelungirea termenului arestului preventiv cu 90 de zile în privința inculpaților Pangalos Stanislav și Pascari Andrei a fost examinat în lipsa inculpatului Pangalos Stanislav, care a refuzat să se prezinte pe motiv de boală și la ședința de judecată nu sa pus în discuție posibilitatea examinării demersului în lipsa lui (f.d. 152, vol. III);

➤ la fel, în lipsa inculpatului Pangalos Stanislav, s-a dispus efectuarea expertizelor genetice și biologic-judiciare (f.d. 154-156, vol. III);

➤ potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 26.12.2011, în lipsa inculpatului Pangalos Stanislav s-a audiat martorul Pacari Raisa (f.d. 84, vol. IV);

➤ la ședința de judecată din 19.01.2012, a fost audiat inculpatul Pascari Andrei în lipsa avocatului succesorului părților vătămate, Pavel Zamfir (f.d. 85, vol. IV);

➤ ședințele de judecată din 09.04.2012 (f.d. 93, vol. IV) și din 24.04.2012 (f.d. 94, vol. IV), au avut loc în lipsa avocatului inculpatului Pascari Andrei, Botnariuc Alexandru, însă, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată, acesta s-a expus asupra demersului înaintat de avocatul Vladimir Curmeli;

➤ examinarea cauzei din 13.06.2012 s-a petrecut în lipsa avocatului Curmeli Vladimir, care era internat în spital, iar inculpatul Pangalos Stanislav insistând la prezența acestuia în procesul de judecată, în care s-au cercetat corpurilor delictive și s-a finalizat cercetarea judecătorească (f.d. 99, vol. IV);

➤ contrar prevederilor art. 336 alin. (3) pct. 10) CPP, procesul-verbal al ședinței de judecată nu conține rezumatul replicilor participanților la proces, ceea ce echivalează cu faptul încălcării dreptului acestora la replică în procesul penal (f.d. 101-103, vol. IV).

5. Procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Gavriliță, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitând casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, deoarece instanța de apel la judecarea apelurilor declarate nu a respectat cerințele art. 414, 415 CPP, nu a răspuns la modul convenit la toate motivele invocate de apelanți, nu a verificat și nu s-a expus asupra probatoriului și, pe cale de consecință greșit a retrimis cauza la rejudecare.

6. Verificînd argumentele invocate în recursul declarat în raport cu actele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar, reieșind din următoarele considerente.

După cum rezultă din materialele cauzei, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, prin decizia din 12 aprilie 2013, a admis apelurile declarate de procuror, de avocații Vl. Curmeli și Iu. Gutium în numele inculpatului Pangalos Stanislav, de avocatul Al. Bodnariuc în numele inculpatului Andrei Pascari, de inculpatul Andrei Pascari și de avocatul P. Zamfir în numele succesorului părților vătămate Irina Cerneț, a casat din alte motive sentința primei instanțe și a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată, pe motiv că cauza a fost examinată cu încălcări a normelor de procedură penală (în lipsa inculpatului Pangalos Stanislav și avocaților Curmeli Vladimir, Botnariuc Alexandru și Zamfir Pavel), eroare judiciară care nu a fost posibilă de corectat de către instanța de apel.

Recurentul în recurs critică soluția instanței de apel privind retrimiteră cauzei la rejudecare, solicitînd casarea hotărîrii nominalizate, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, din motivul că instanța la judecarea apelurilor nu a respectat cerințele art. 414, 415 CPP.

Însă, procurorul recurent a trecut cu vederea faptul că, potrivit dispozițiilor de la pct.3) alin.(1) art. 415 CPP (*în redacția Legii nr.66 din 05.04.2012, în vigoare la 27.10.2012*), instanța de apel, judecînd cauza în ordine de apel, poate adopta și o decizie, prin care să admită apelul, casînd sentința primei instanțe cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța a cărei hotărîre a fost anulată. Rejudecarea de către instanța a cărei hotărîre a fost anulată se dispune numai atunci cînd ***nu a fost citat inculpatul, nu i s-a asigurat dreptul la interpret, nu a fost asistat de un avocat sau au fost încălcate prevederile art. 33–35.***

Or, din constatările instanței de apel, enunțate la pct.4.1 supra rezultă că în procesul cercetării judecătorești, verificarea unor probe s-a petrecut ori în lipsa unor inculpați ori în lipsa unor avocați. Astfel spus, violarea art.6 din Convenție presupune nu numai lipsa totală a apărătorului la judecarea cauzei, dar și lipsa acestuia cînd se administrează ori se verifică unele probe, se soluționează cereri, demersuri în favoarea sau defavoarea inculpatului și, ulterior probele sunt puse la baza sentinței de condamnare.

Colegiul penal relevă că, potrivit practicii unitare a Curții Supreme de Justiție, care rezultă și din explicațiile date la pct. 36 din Hotărîrea Plenului CSJ a RM din 30.10.2009, nr. 9 „Cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală”, -

„Nu sunt supuse căilor de atac următoarele decizii:

- prin care s-a dispus rejudecarea cauzei;

- prin care s-a soluționat conflictul de competență (art.45 CPP);

- prin care s-a soluționat demersul de strămutare a cauzei (art.46, 47 CPP).”

Prin urmare, Colegiul penal conchide că în conformitate cu prevederile art. 420 CPP și explicațiilor de la pct. 36 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție „Cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală” nr. 9 din 30 octombrie 2009, deciziile prin care s-a dispus rejudecarea cauzei nu sînt supuse căilor de atac. Astfel, temeiul invocat de recurent în recursul ordinar nu poate fi examinat în fond de către instanța de recurs.

În acest context, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului declarat și, potrivit legii, se impune inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Gavriliță, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2013, în cauza penală în privința lui Pascari Andrei și Pangalos Stanislav, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la 16 octombrie 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ion Arhiliuc

Iurie Diaconu